

 Această imagine nu se poate afișa.

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Asistența socială a persoanelor vârstnice						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ.dr. Daniela Tatiana Șoitu						
p	Specialist drd.Atena Gașpar						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Sistemul de Asistență Socială, Consiliere în Asistență socială
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Parcurgerea literaturii de specialitate este obligatorie.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea temelor este obligatorie.
---	--------------------------------------

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.C01. Abordează problemele în mod critic; CP4.C04. Aplică managementul de caz; CP5.C05. Aplică soluționarea problemelor în domeniul serviciilor sociale; CP6.C06. Aplică standarde de calitate în domeniul serviciilor sociale; CP13.C13. Elaborează documentație în conformitate cu cerințele legale; CP19.C19. Identifică nevoile clienților; CP20.C20. Identifică serviciile disponibile; CP21.C21. Implică utilizatorii de servicii și îngrijitorii în planificarea îngrijirii; CP32.C32. Promovează drepturile omului; CP33.C33. Promovează incluziunea;
Competențe transversale	CT2.CT2. Gândește analitic; CT3.CT3. Gândește critic; CT5.CT5. Lucrează în echipe; CT6.CT6. Se adaptează la schimbare; CT7.CT7. Utilizează software de comunicare și colaborare;

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea studenților cu dimensiunile psiho-sociale ale perioadei vârstnice; Familiarizarea studenților cu strategiile de evaluare și intervenție în asistența socială a persoanelor vârstnice; Promovarea unei atitudini nediscriminatorii în practica socială; Dezvoltarea motivației pentru domeniul asistenței sociale a persoanelor vârstnice.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice dimensiunile psiho-sociale ale perioadei vârstnice; ▪ Explice principalele teorii gerontologice; ▪ Describe modelurile adaptative ale persoanelor vârstnice ▪ Utilizeze strategiile de evaluare și intervenție în asistența socială a persoanelor vârstnice ▪ Analizeze fenomene și situații demografice și de îngrijire integrată

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Perspective interdisciplinare în asistența socială a persoanelor vârstnice	• descrierea • expunerea problematizată • explicația • conversația euristică	• Cursul se desfășoară conform programării de la orar • Temele de curs se regăsesc la bibliografie
2.	Statutul de persoană vârstnică Abordări bio-psiho-sociale și legislative		
3.	Teorii cu privire la perioada vârstnică		
4.	Calitatea vieții persoanelor vârstnice. Locuire, costuri		
5.	Servicii de îngrijire a persoanelor vârstnice Standarde de calitate		
6.	Solidaritate formală și informală Organisme și organizații ale persoanelor vârstnice		
7.	Politici de pensionare. Protecția socială a persoanelor vârstnice. Context românesc și european.		
8.	Drepturi, beneficii sociale, indemnizații și asigurări pentru persoanele vârstnice		
9.	Îngrijirea de lungă durată		
10.	Pregătirea pentru perioada vârstnică. Îmbătrânire sănătoasă și activă. Determinanții stării de bine la persoanelor vârstnice		

11.	Perspectiva cursului vieții. Modalități noi de studiere a îmbătrânirii		
12.	Campanii sociale cu și pentru persoanele vârstnice		
13.	Inovare socială în asistența persoanelor vârstnice și gerontologie		
14.	Abordarea sustenabilă a îmbătrânirii populației		

Bibliografie

Referințe principale:

1. Gîrleanu-Șoitu, Daniela - 2006, *Vârsta a treia*, Editura Institutul European, Iași
2. Șoitu, D., Rebeleanu, A. (coord.) – 2016, *Noi perspective asupra cursului vieții*, Ed. Univ. A.I.Cuza din Iași
3. Șoitu, D. & Matei, A. (coord.) – 2020, *Îngrijirea de lungă durată. Practici, măsuri, politici*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași; ISBN 978-606-714-361-4.

Referințe suplimentare:

4. Bogdan, Constantin – 1997, *Geriatric*, Editura Medicală, București
5. Castel, Roger – 2016, *Cheile longevității active*, Ed. Niculescu, București
6. Duda, Rene – 1983, *Gerontologie medico-socială*, Ed. Junimea, Iași
7. Fontaine, R. – 1992, *Manuel de psychologie du vieillissement*, Dunod, Paris; *Psihologia îmbătrânirii*, Ed. Polirom, Iași, 2007
8. Goffman, Erving – 2004, *Aziluri. Eseuri despre situația socială a pacienților psihiatrici și a altor categorii de persoane instituționalizate*, traducere de Anacraona Mândrilă, Ed. Polirom, Iași
9. Iacob, Luminița-Mihaela (coord.) – 2001, *Vârsta a treia. Cunoaștere și intervenție*, Iași
10. Levitin, Daniel - 2023, *Revoluția longevității. Ce ne învață neuroștiințele despre viața lungă și fericită*, trad. Delia Anghelescu, ed. Litera, București
11. Luca, C. și Șoitu, D (coord.) - 2012, *Metodologie de asistență psiho-socio-juridică a persoanelor vârstnice*, AAS, Iași
12. Marshall, Mary – 1993, *Asistența socială pentru bătrâni*, Ed. Alternative, București
13. Miftode, V. (coord.) – 2002, *Populații vulnerabile și fenomene de auto-marginalizare*, Ed. Lumen, Iași
14. Miftode, V. (coord.) - 2004, *Sociologia populațiilor vulnerabile*, Ed. Univ. A.I.Cuza” Iași, pp. 173-197.
15. Rădulescu, Sorin – 1994, *Sociologia vârstelor*, Ed. Hyperion XXI, București
16. Sinclair, S., LaPlante, M.(2020) *Lifespan. De ce îmbătrânim și cum să nu o mai facem*, trad. Bogdan Ghiurco, LifeStyle Publishing

Legislație

1. Ordinul MMSS nr. 955/2023 din 19 aprilie 2023 pentru aprobarea modelului contractului încheiat între îngrijitorul informal al persoanei vârstnice dependente și serviciul public de asistență socială
2. Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023 -2030
3. INSTRUCȚIUNI nr. 597/2022 din 31 martie 2022 privind acordarea serviciilor sociale persoanelor vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, care provin din zona conflictului armat din Ucraina și intră în România și nu au solicitat o formă de protecție potrivit Legii nr. 122/2006 privind azilul în România
4. Legea nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (aduse până la 18.04.2024)
5. Legea nr.16/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (aduse până la 27.09.2021)
6. Legea nr.363/2003 privind finanțarea activităților ocazionate de sărbătorirea în România a Zilei Internaționale a Vârstnicilor;
7. H.G. nr. 499/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, în cadrul prefecturilor;
8. H.G. nr. 1317/2005 privind sprijinirea activităților de voluntariat în domeniul serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice;
9. H.G. nr. 886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice
10. H.G. nr.566/2015 privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015 - 2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015 – 2020, cu modificările și completările ulterioare (aduse până la 18.01.2018)
11. H.G. nr.997/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare
12. Standarde de calitate pentru îngrijirea persoanelor vârstnice la domiciliu, în centre (Ordinul MMJS nr. 29/2019
<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/legislatie/asistenta-sociala/5056-servicii-sociale-si-incluziune-sociala-2018>
13. H.G. nr.566/2015 privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015 - 2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015 – 2020, cu modificările și completările ulterioare
14. Legislația în vigoare în domeniul pensiilor
(<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/protectie-sociala/pensii>)
15. H.G. nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale

16. Hotărâre de Guvern nr. 1433/29.11.2022 privind modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale (M.O.nr.1.174/07.12.2022)

17. Lege nr. 355/13.12.2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice (M.O. nr. 1.202/14.12.2022)

18. Ordin nr. 2172/25.11.2022 al ministrului muncii și solidarității sociale și nr. 3829/19.12.2022 al ministrului sănătății privind acordarea concediului de îngrijitor (M.O. nr. 1.208/16.12.2022)

19. Ordin nr. 2143/17.11.2022 al ministrului muncii și solidarității sociale privind modificarea și completarea Ordinului ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale (M.O. nr. 1.247/23.12.2022)

20. Hotărâre de Guvern nr. 1492/14.12.2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023 – 2030 (M.O. nr. 1.251/23.12.2022)

21. Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 70/31.08.2023 pentru modificarea și/sau completarea unor acte normative din domeniul pensiilor publice (M.O. nr. 787/31.08.2023)

22. Ordinul nr. 1923/2024 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de evaluare a nevoilor comunității în vederea organizării serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice

23. Ordinul MMSS nr. 2489/2023 din 13 decembrie 2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice mbrie 2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Seminar introductiv – planificarea activităților de seminar, analiza conceptelor de bază și a cadrului legislativ actual.	•expunerea problematizată •dezbaterea •observația dirijată •observația independent •explicația •studiul de caz	• Seminarul se desfășoară conform programării de la orar • Fiecare student trebuie să elaboreze și să susțină un plan individualizat integrat de asistență și îngrijire a unei persoane vârstnice.
2.	Concepte semnificative în îmbătrânire. Îmbătrânirea individuală și îmbătrânirea populației.		
3	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru vârstnici. Parteneriate comunitare în îngrijirea persoanelor vârstnice. Rolul societății civile. Instituțiile implicate în protecția socială a persoanelor vârstnice.		
4	Servicii sociale pentru persoanele vârstnice oferite de organizații neguvernamentale (ONG) - asociații sau fundații. Parteneriate public-private. Prezentări.		
5	Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice (HG 886/2000). Analize de caz.		
6	Centrele de zi pentru persoanele vârstnice. Standarde și activități.		
7	Servicii sociale ale administrației publice locale. Serviciile adresate persoanelor vârstnice din mediul urban vs mediul rural.		
8	Îngrijirea informală și îngrijitorul informal		
9	Standardele minime ale serviciului rezidențial pentru persoane vârstnice. Legislația utilizată în serviciile rezidențiale pentru persoane vârstnice. Acreditarea furnizorului de servicii sociale rezidențiale pentru vârstnici. Licențierea serviciului rezidențial pentru persoane vârstnice. Asemănări și deosebiri între serviciile sociale oferite vârstnicilor în Căminele rezidențiale de stat și cele private.		
10	Standardele minime ale serviciului de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice. Conținutul dosarului pentru beneficiarul îngrijit la domiciliu. Acreditarea furnizorului de îngrijire la		

	domiciliu a persoanelor vârstnice. Licențierea serviciului de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice.		
11	Îmbătrânirea sănătoasă, activă, de succes, inteligentă Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și conceptul „Să nu excludem pe nimeni”. Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare pentru toți membrii societății.		
12	Violența asupra persoanelor vârstnice.		
13	Prezentarea Planului individualizat de îngrijire și asistență pentru o persoană vârstnică		
14	Recapitularea temelor centrale		

Bibliografie

Referințe principale:

1. Gîrleanu-Șoitu, Daniela - 2006, *Vârsta a treia*, Editura Institutul European, Iași
 2. Șoitu, D., Rebeleanu, A. (coord.) – 2016, *Noi perspective asupra cursului vieții*, Ed. Univ. A.I. Cuza din Iași
 3. Șoitu, D. & Matei, A. (coord.) – 2020, *Îngrijirea de lungă durată. Practici, măsuri, politici*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași; ISBN 978-606-714-361-4.
- Legislație de bază (cu modificări și completări):
Legea 292 / 2011; Legea 27 / 2011; Legea 17 / 2000; O.G. 63 / 2003; Legea 197 / 2012; Legea 16 / 2000.
 - Normative pentru standardele de calitate (cu modificări și completări):
Ordinul 73 / 2005 privind contractul de servicii; Ordinul 205 / 2005; Ordinul 318 / 2003; Ordinul 246 / 2006; Ordinul 383 / 2005; H.G. 867 / 2015; H.G. 886/2000; Ordinul 1883 / 2013; Ordinul 29/2019.

Referințe suplimentare:

1. Bodogai, Simona Ioana, *Asistența socială a persoanelor vârstnice. Metode actuale de construcție planificată*, Editura Presa Universitară Clujeană.
2. Buzducea, Doru – 2005, *Aspecte contemporane în asistența socială*, Editura Polirom, Iași
3. Buzducea, Doru – 2009, *Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale*, Editura Polirom, Iași
4. Ghența, M., Matei, A., Mladen-Macovei, L., Bobârnat, E-S. – 2020, *Calitatea vieții persoanelor vârstnice dependente în România*, Editura Universitară, București.
5. Ștefăroi, Petru – 2009, *Teoria fericirii în asistența socială*, Editura Lumen, Iași.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina “**Asistența socială a persoanelor vârstnice**” răspunde așteptărilor de formare, participare și îngrijire ale persoanelor vârstnice, furnizorilor de servicii sociale publice și privați, autorilor de politici publice, asociațiilor profesionale și angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Rezolvarea subiectelor de la examen Participarea la minimum 50% din cursurile desfășurate	Examen scris	50%
10.5 Seminar / Laborator	• Prezența activă la seminarii • Elaborarea și susținerea unei prezentări de serviciu social și a unui plan individualizat de îngrijire și asistență • Participarea la minimum 50%+1 din seminariile desfășurate	• Înregistrarea prezențelor • Evaluare prezentare proiecte/planuri de îngrijire și asistență	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Elaborarea unui plan individualizat integrat de îngrijire și asistență, pe baza analizei nevoilor și resurselor.			

- Participarea la examene și obținerea a minim 50% din punctaj.
- Pregătirea, prezentarea rezultatelor și obținerea a minim 50% din punctaj la seminarii
- Pregătirea și participarea la campanii sociale cu și pentru vârstnici.

**Data completării,
27.09.2024**

**Titular de curs,
Prof.univ.dr. Daniela Șoitu**

**Titular de seminar,
Specialist dr. Atena Gaspar**

**Data avizării în departament,
27.09.2024**

**Director de departament,
Conf. Univ. Dr. Mihaela Rădoi**